

Duna-Írirlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Megjelenik mindnap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Helyet a falu ifjuságának

Írta: CSONTOS GYULA

Manapság az egész közvélemény, fokozottabban mint valaha, a falu felé fordul figyelmével. Ez érthető is, mert a falu munkájától, annak termelésétől függ a közellátás kérdése és ennél fogva az egyén jobb vagy kevésbé jó élelmézése. A föbbletermelés fokozásának érdekében ugy a kormány, mint a hatóságok intézkedéseikkel, valamint a magánegyesületek különböző akcióikkal, mint vetőmag-kiosztással, fajállatokkal, gépekkel, sietnek a gazdák segítségére, hogy ezek révén a termelést a lehető legnagyobb fokra emeljék. E termelést fokozó intézkedések mellett az egyes emberi munkának is elsőrendű feladata van, különösképpen a fiatal, erőteljes munkának. A fiatal gazdák jó földet, kellő támogatás mellett ezen a téren a legelőbbet és legelőbbet tudják nyújtani. Sajnos, éppen ezen a téren forognak fenn olyan akadályok egyes községeinkben, amelyek nagyon is hátráltatóan éreztetik hatásukat.

Mivel a közelmúltban alkalom volt erről a kérdéstről több fiatal, gazdával beszélni, ezen az uton meg-
szólaltatok egyet, aki nagyon is világosan mutatott rá a kérdésre:

„Minálunk olyan felfogás alakult ki az öregeknél, hogy ők bizony a gyepőt nem adják ki a kezükből, amíg élnek, hiszen haláluk után ugy is minden a fiatalokra marad. Mikor én az iskolákat elvégeztem, kitanultam a gépészmesterséget. Az édesapámmal dolgoztam tovább és a cseplés idejében elmentem máshová is dolgozni. Szépen keresem, egy-egy évben megkeresem és hazahoztam 20-30 ezer lejt. Ezt a pénzt mindig nagyobb részben az apámnak adtam. Ez így ment éveken át. Kiházasítottuk a leánytestvéreimet és eljött az ideje annak, mikor én is nőülni szándékoztam. A család, szejnem nem is kifogásolták ezt. Mikor azután édesapámhoz fordultam, hogy a lakodalomra szükségem volna pénzre, az édesapám azt válaszolta: „Nem kívánhatod öreg édesapádtól, hogy ő adjon pénzt a lakodalomra, mert hát neki sem segített az apja!”

— De ne tessék azt gondolni, hogy ez csak nálam van így. Ismerek olyan gazdát a faluban, aki két leányát is, mondhatnám fényűzően házasította ki, a fiai közül pedig egyet sem küldött még gazdasági iskolába sem. A rendszer nálunk az, hogy a fiugyermekek nem tudnak otthon maradni, miután megnősülnek, mert amit otthon keresnek, olyan kevés, hogy vagy máshol többet kapnak, vagy elköltöznék két-három hold földön, vagy pedig elmennek a városba munkásnak. A családi gazdaság pedig, amint öregednek a szülők, gyérül, az állatokat pedig lassan eladogatják. Mikor azután már nem megy sehogy sem a dolog, akkor fordulnak a fiatalokhoz és rendszerint felesbe adják ki nekik a földeket. De kérem, annak a fiatal gazdának, aki addig két-három hold földön gazdálkodott, ha van is igája, az gyenge, az öregeknek pedig már nincsen. Hogy gazdálkodjon eredményesen, javítsa a földeket, fizessen esetleg még adósságot? A legjobb esetben csak évek múlva kerül vissza oda, hogy a gazdaság megint rendben van. Ahelyett, hogy tovább jutna, elkínldója fiatal éveit azzal, hogy a gazdaságot a régi színre emelje. Ezért nincs minálunk fejlődés” — fejezte be a fiatal gazda.

Ha méltányoljuk is az öregek felfogását és megértéssel fogadjuk, hogy fiatal korukban sokat dolgoztak és öregségükre könnyebben szerethetnek élni; ugy mégis meg kell állapítani, hogy itt valami nincs rendben, ez így nem megy jól, ezért összehasonlításképpen ismertetjük azt a felfogást, amely etekintetben német községekben uralkodik.

A német gazda, ha fia megnősül, vagy ha csak leánya van és az férjhez megy, ugy ő rövidesen átadja a fiataloknak gazdaságát előzetes megállapodás szerint. A gazdaságot rendszeresen csak az egyik kapja, a többi gyermekeket más uton kárpótolják, tanítatják, mesterembert csinálnak belőle stb. Ezt a megállapodást legtöbbször a közjegyző előtt szerződésbe foglalják. Az öreg gazda átadja a fiataloknak egész gazdaságát, házát, együtt. A házakat is rendszerint ugy építik, hogy a háznak van egy nagyobbik, meg egy kisebbik szórnya. A megegyezés után az öreg gazda átköltözik a kisebbik szórnyba. A fiatalok pedig ezzel szemben szerződésileg kötelezik ma-

gukat, hogy az öregek évente bizonyos mennyiségű búzát, lisztet, disznót, esetleg pénzt is fizetnek a kapott gazdaság fejében, mindenesetre annyit, hogy ebből az öreg gazda jól megél. Az öreg gazda ekkor rendszeren az ötven év körül van. Ekkor vonul ki a gazdaságából és az eddigi munkája következtében szerzett tapasztalataival a közügyeknek szentelt további munkálkodását és beáll a falu vezetői közé. Elfoglalja helyét a községvezetésben, a gazdaságban, a szövetségben stb. Főtevékenysége ezután a közügyekkel való foglalkozás és csak tanácsokká áll a fiatalok rendelkezésére.

Ilymódon egészen észszerűen oldódik meg a kérdés, a még jó karban lévő gazdaságot megkapja a fiatal, erős

munkaerő, a falu, (község) pedig megkapja kellő tapasztalattal rendelkező vezetőit. Nagyon is természetes, hogy így kellő munkamegosztás megvalósítása folytán, a községek fejlődést mutatnak.

E két példa szembehelyezése után akárki meggyőződhetik, melyik rendszer a helyesebb. Ugy gondoljuk, egy kis önmegtartóztatással és megértéssel az öregek helyét szoríthatnánk a falu ifjuságának, hogy megbizonyíthassuk munkakészségét, tudását és rátermettségét, amely mind a két résznek csak hasznára volna és kitermelődne egy önállóan gondolkodó és dolgozó, új, erőteljesebb ifjú gazdaságnak.

Megbukott a Szovjet rosztowi ellentámadási akciója

A szovjet erők ellentámadási kísérlete nem enyhítette a Moszkvára nehezedő német nyomást s ugyanakkor újabb borzalmas veszteségeket okozott a bolsevistáknak — A szovjet hadsereg helyzete napról-napra súlyosabb

Rómából jelenti a Rador: Az „Avvenire” című olasz lap a keleti front helyzetével foglalkozva hangsúlyozza, hogy a szovjet főparancsnokság a déli körzetben elkezdett ellentámadásokat indított, azzal a céllal, hogy enyhíthessék a német csapatok nyomását Moszkva körzetében. Hogy ez a terv nem sikerült, nyilvánvaló.

Rosztow vidékén a vörös csapatok óriási veszteségeket szenvedtek anélkül, hogy késleltethették volna a németek előrenyomulását a szovjet óváros felé.

Eroteljes német légitámadások Moszkva és Szentpetervár ellen

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő haterítési jelentést adta ki:

A keleti front déli szakaszán az ellenség újabb támadásai meghiúsultak. A szentpétervári hadifrontosságú célpontok bombázása alkalmával az egyik municióraktárban erős robbanások és nagy tüzek keletkeztek.

A Hangóból való menekülés után a Sztalin nevű csapatzállító hajón kívül még több szovjet hajó futott német—finn aknazárra. Egy háromezer tonnás csapatzállító hajó, egy hétszáz tonnás gőzös és egy szovjet gyorsnaszád elsüllyedt.

A front déli szakaszán és a Moszkva körüli harcok övezetében a német légerő erős egységei csapatösszevonások és tábori fedezékek ellen intéztek támadásokat.

Az olasz-német erők Marmarikában újabb sikereket értek el

Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás közleményét: Az olasz-német erők Marmarikában újabb sikeres harcokat vívtak. A „Trento” és „Pavia” hadosztályok szakaszán folyt harcokban az olaszok elfoglaltak néhány megerősített ellenséges pontot, amely alkalmával több foglyot ejtettek. Sollumnál angol gépjárműveket zsákmányoltak.

A középső szakaszon az angoloknak Bir el Gobi ellen intézett támadását az olaszok hamarosan visszaverték. Bardiató nyugatra a harc még tart a német és ellenséges gépesített egységek között. A legutóbbi hadművelet alkalmával az „Ariete”-hadosztály ezeröttszáz foglyot ejtett, huszonnégy harckocsit, negyven páncélos gépkocsit és más járművet pusztított el.

A kedvezőtlen időjárás ellenére a tengelyhatalmak gépei hatásosan bombázták az ellenség csapatösszevonásait Bir el Gobitól keletre és ugyanakkor támadták a Dzsalo-óázisban levő brit különítményt.

A Földközi-tengeren angol légi és tengeri egységek megtámadtak egy olasz torpedóhajót, amelyet elkeseredett harc után elsüllyesztettek. A hadihajó személyzetének legnagyobb részét sikerült megmenteni. A torpedóhajót kísérő repülőgépek leöttek két ellenséges repülő. Egy olasz tengeralattjáró elpusztított egy Sunderland-

mintájú angol gépet.

A bolsevista hadsereg helyzete napról-napra súlyosabb.

Sztalin egyre sürgeti London segítségét, Anglia azonban, melyet teljesen leköt most Marmarika, nem engedheti meg egy más fordulat fényűzését, — fejezi be cikkét az olasz lap.

A német légerő éjszaka eredményes támadásokat intézett Moszkva és Szentpetervár ellen.

Északafrikában a német—olasz csapatok visszautasították ellenséges felderítő osztagok előretörését. Német és olasz zuhanóbombázó repülőgépkötelek Marmarika déli részében brit páncélosok összevonását érték szét, Sidi Barani és Marsa Matruh körzetében éjszaka bombatámadásokat értek el légi támaszpontokban és ellátási útvonalakon. Német vadászrepülőgépek légi harcokban hét brit vadászrepülőgépet lőttek le. A kirendelt partok előtt egy német buvárnaszád torpedóalattal megrongált egy brit torpedórombolót.

Az olasz-német erők Marmarikában újabb sikereket értek el

A SZOVJET LABEAL TIPORJA A HÁBORU TÖRVÉNYEIT

Berlinből jelenti a Rador: Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a rosztowi körzetnek a német csapatok által történt kiürítéséről, egy német katonai szakértő az NTI közlése szerint többek között kijelentette, hogy a német hadművelet nem területi hódításra törekszenek, hanem

mindig az a cél, hogy megsemmisítsék az ellenséget.

Arra a kérdésre pedig, hogy mi a véleménye Rosztow városáról, kijelentette, hogy a német csapatoknak a polgári lakosság által leshelyről történő megtámadása és időzített bombák alattomos módon történő elhelyezése, olyan kísérlet, amely végeredményben a szovjet ellen fordul.

A németek nem hajlandók felesleges véráldozatot hozni messzi városokért. Elégendő eszközzel rendelkeznek, hogy szembeszálljanak ilyen kísérletekkel.

Az a tény, hogy az intézkedések folytán a polgári lakosság is szenved painálatos, de tekintettel arra, hogy a bolsevisták módszerei eltérnek a háború törvényeitől, elkerülhetetlenek.

Expedíciós hadsereget szervez az USA?

A „Washington Times Herald” és a „Chicago Tribune” 1941 szeptember 11-én kelt titkos jelentést közölt, melynek értelmében Rooseveltnél Európába küldendő expedíciós hadsereg létesítésére adott utasítást

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Washington Times Herald” és a „Chicago Tribune” című lapok 1941 szeptember 11-i keltezésű bizalmas jelentést hoztak nyilvánosságra, amelyet Rooseveltnél elnök utasítására az Egyesült Államok szárazföldi, tengeri és légi haderejének főparancsnoka készített.

A jelentés több millió főnyi expedíciós hadsereg felállításáról számol be, amely Európában szállna partra, hogy megsemmisítse Németországot és szövetségeseit.

A két amerikai lap megjegyzi, hogy a jelentés ritka példányaiból egy került birtokukba. A jelentés totális háborúval számol,

amilyen még nem volt és amely egyidőben két óceán és három földrészen — Európában, Ázsiában és Afrikában — folya. A jelentés beszámol arról, hogy az expedíciós hadtest 1943 július 1-én lépne akciósba Európában. Eddig az amerikai háborús részvétel növekvő mértékben haladna.

Valószínű ellenfelekként az amerikai véderőfőparancsnokság jelölte Németországot, Olaszországot, a két ország által elfoglalt országokat, a vichyi kormány Franciaországát, valamint Spanyolországot, Portugáliát, Japánt és Mandzsukut számítja.

Megállapítja a jelentés, hogy a Szovjet katonai felszámolása legkésőbb 1942 július 1-ig befejeződik,

ugyanekkor ajánlja, hogy Szibériában Japán ellen irányuló erős védelmi berendezéseket létesítsenek, erősítsék meg a Maláj-félszigetet, folytassanak gazdasági háborút, intézzenek légi támadásokat Japán

ellen és végül Kína indítson offenzívát.

A „Washington Times Herald” és a „Chicago Tribune” szerint a jelentés Rooseveltnél elnöknek 1941 július 9-én Stimson amerikai hadügyminiszterhez intézett utasításai alapján készült.

A két lap cikke nagy szenzációt keltett Washingtonban és a képviselőház több tagja kérdéssel kíván fordulni Marshall tábornokhoz, a hadsereg vezérkari főnökéhez az ügyben.

AZ ELNÖK SAJTÓTITKÁRA NEM ERŐSÍTI MEG MEG EZT A HÍRT, DE NEM IS CÁFOLJA

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Early, Rooseveltnél elnök sajtótitkára a Fehér Házban fogadta az újságírókat és kijelentette, hogy

a kormány minden bizalommal vizsgálta az indítást annak megállapítására, milyen forrásból szerezte a „Chicago Tribune” értesülését arról a titkos tervről, melyet közölt és melynek értelmében az Egyesült Államok expedíciós hadsereget létesít.

A titkár megjegyezte, hogy a „Chicago Tribune”-ben napvilágot látott beszámolóról még nem beszélt Rooseveltnél elnökkel. Így tehát

nincsen abban a helyzetben, hogy megerősítse vagy megcáfolja ennek a titkos tervnek a hírt.

Egyébként ezzel az ügygel Rooseveltnél elnök és Stimson hadügyminiszter foglalkozik majd. — fejezte be nyilatkozatát az elnök sajtótitkára. (Rador).

Német politikai körök szerint

Rooseveltnél elnök, Törökország hitegetésével, a közvélemény figyelmét el szeretné terelni az északafrikai történésekről

Berlinből jelenti a Rador: Felhatalmazott forrásból közlik: Rooseveltnél elnök ama közlését, hogy Törökország katonai szükségét és kívánásait a jövőben a „kölcsönzési és bérbeadási” törvény keretében veszik figyelembe, berlini politikai körök véleménye szerint egy

oly akciónak kell minősíteni, amit legjobban a Berlinben élő külföldi újságírók formulájával lehet jellemezni: „Egy új roham”.

Rooseveltnél elnök kétségtelenül szükségét érezte — így

vélil: a Wilhelmstrassen —, hogy elterelje a világ közvéleményének érdeklődését Északafrikáról és most más körzetben használt nagyszabású propaganda eszközöket.

Ugyanezek a berlini körök Rooseveltnél elnök nyilatkozatának figyelmes elolvasását ajánlják és utalnak az angol nyelvű sajtó diadalköltésaira, értésül adva azt, hogy

etekintésben még nem hangzott el az utolsó szó.

Kigyulladt a timisoarai Lőillet-palota

A tetőzet egy része leégett — Izzalom az oltási munkák közben: az emeleti ablakokból az utcára mentettek különböző ingóságokat — Megmentették a Boulevard-kávéház értékes raktárát — Derekas munkát végzett a tűzoltóság

Féntenek reggel váratlanul kigyulladt Timisoara egyik legnagyobb modern épülete, a Belváros központjában levő Lőillet-palota. A tűz mintegy reggeli 8 órakor keletkezett, amikor a háromemeletes palotának a színházzal szembenező homlokzata mögött, az udvar felőli részen kigyulladt a tetőzet és hatalmas lángok csaptak az ég felé. Alig hogy a tűzet észrevették, máris kivontak a katonai tűzoltóság Marin Miron kapitány parancsnoksága alatt és nyomában hozzálátott az oltási munkálatokhoz. A tűzoltóság megfelelő szerelvényekkel, létrákkal vonult ki és igyekezett mindenképpen gátat vetni a közben egyre elhárapózó lángok továbbterjedésének. A tűz a hatalmas, három részre osztó palotának a Hunede-tér felőli épületrészében, az úgynevezett Löffler A-házban kerekedett. Ez a Timisoarai Bank tulajdona. A továbbterjedő lángok láttára az épület második és harmadik emeletén levő lakásokban egyszerre riadalom támadt. Több lakásból igyekeztek mindenféle ingóságokat az utcára kimenteni. Többhelyt ezen lakások ablakából, a Regele Ferdinánd-körút felőli oldalán is, az utcára ruhaneműt, fehérneműt, szőnyeget és egyéb tárgyakat dobtak le. A tetőzetben, meg a padlásán is, a tűzoltóság eközben a legnagyobb erőfeszítéssel azon igyekezett, hogy egvrészt a tűzet elfojtsa és további elterjedését megakadályozza, másrészt megmentse amit menteni lehet. A Löffler A-ház sarkán található tudvaleg a Boulevard-

kávéház és étkező helyiségei. Ezen vendégszobái üzemeltetése a padlásán sem elhagyva. Ott száritották ezenkívül a kimosott asztalterítőket is. A tűzoltóság biztonságba helyezte a kávéházi üzem minden ingóságát, így a raktárt is, amivel nagy értéket mentett meg a pusztulástól. Több száz kávé és rizs is tartozott a raktárhoz. Mintegy két órai megfeszített munka után sikerült a tűzet eloltani. Amint meg lehetett állapítani, a tetőzet egy része, körülbelül ezer négyzetméternyi felületen, égett le. A tűz okozta kárt egyébként még nem állapították meg. Többek egybehangzó állítása szerint alig hogy reggel a tűzet észrevették, úgy látszott, hogy a lángok egyszerre három helyen törtek fel. Érdekes megemlíteni, hogy éppen tegnap hajnalban égették ki a városi kéményseprők az épület központi fűtésének hatalmas kéményét. Ez már reggel hat órakor történt s utóbb a városi ITAS-vállalat kiküldötte, Rétzler Miklós megállapította, hogy ezen rendszeres, évente kétszeres kéménykifutás teljesen szabályszerűen ment végbe. Ugyhogy ebből kivülglik, hogy ez a nagy kémény teljesen rendben volt és semmi olyan hibája nincsen, amelyből kifolyólag a tűz okára következtetni lehetne. Mindamallett mégis felmerült a kérdés, hogy nem keletkezett-e a tűz valamelyik hibás, mas kéményből. A hatóságok helyszíni szemlét mindjárt az oltási munkálatok befejezése után megejtették s a vizsgálatot megkezdték.

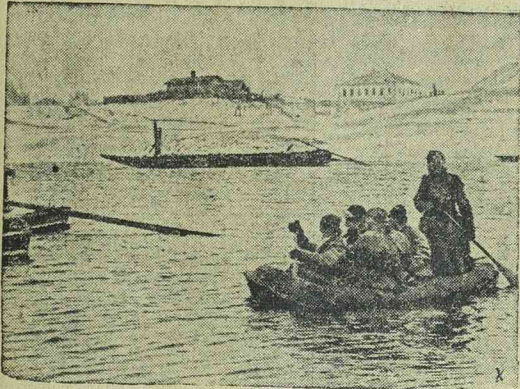
Eltűnő gésák

A múlt század közepe táján kezdődik Japán történetének legújabb korszaka, mely bámulatos példáját nyújtja annak, hogy az egy évezredeken át teljesen elzárkózott nemzet, milyen gyorsan sajátította el a nyugati kultúrát és ennek kapcsán miként emelkedett a sulyal rendelkező hatalmak sorába. 1868 november hatodik napjától kezdve új évszámítás kezdődött Japánban, amelyet Meiji, a felvilágosodás új Napkeltének neveztek el. A mikádó Kictóból Tokióba tette át székhelyét és ott fogadta kihallgatáson az idegen hatalmak követéit. A követekkel való érintkezés révén azután Japán sok új dolgot tanult meg, majd a modern technika összes vívmányait is átvette. Behozták ugyanekkor az általános tankötelezettséget, egész sereg egyetemet és más tudományos iskolát létesítettek és az élet minden vonatkozásában egyik reform a másikat követte.

Ahogy azonban Japán area egyre más és más vonásokat vett fel, úgy sápedezett el mindjobban, úgy hervadozott el lassan-lassan az ősi Nippon arculata. Ahogy Japán felvette a nyugati kultúra formaruháját, úgy tűnődtek el azok a holdvilágos, csezenyevirágillatú lelki tájképek, amelyek színeit és formáit még le tudta rögzíteni a japánok páratlan ismerője, Lavkadio Hearn. A mai Japán már nem az, amely egykor volt. A régi szokások, hitek, életformák, eltűnődnek, hogy új eszméknek, új életformáknak adjanak helyet. Nincsen már teaceremónia, nincsenek meg már a régi szertartások formák, tűnődnek a krizantem-virágos himnósok és ugylászik, lassanként el kell tűnnie a történelem súlyestőjében annak a sajtós japán osztálynak is, amelynek tagjai olyan utólréhetetlen bájjal tudták viselni ezt a ruhadarabot.

A gésákról van szó, akik annyit foglalkoztatták a nyugati írók és művészek képzeletét is. Judit Gautier, francia íróv vezette be ezt az exotikus témát az európai írásművészetbe és nagy előszeretettel foglalkoztak vele Pierre Loti és mások. De meghihette ez a tárgy a zeneszerzőket is. Emlékezzünk a régi csodaszép operett, a Gésák dallamaira és kinek ne lett volna résztvevő könnyű a szegény Pillangókisasszony számára, akinek minden szenvedését és tragikus eseményét annyira átérztük az ifjú Puccini lázasan forró zenéjében. Valamikor nagyon divatban voltak a gésák, nemcsak hazájuk férfivilága zárandokolt el hozzájuk, hanem az egész világ képzeletét foglalkoztatták. Kicsodák és micsodák is ők tulajdonképpen? Akik mellözhetetlenek voltak rézi Japánban, ha bárhol is összegyülekezett a társaság. A gésák táncosnők voltak, éppen úgy, mint az antik Görögországban a thaiszok és fuvalásányok, szépségük révén kecses diszei minden illendő mulatságnak. De nemcsak szépek voltak, hanem műveltek és kedvesek is, viselkedni pedig olyan finoman tudtak, mint bármelyik előkelő társaságbeli hölgy. A gésák ellen most Japánban megindult az általános támadás. Az egyik képviselő parlamenti felszólalásában harora kelt ellenük és azt javasolta, hogy hivatalos ünnepeken a gésák ne jelenhessenek meg többet. A pénzügyminiszter pedig még érzékenyebben akarja sújtani a Joshivarák lakosait és azt követelte, hogy a gésák ezentul fizessenek kétszeres adót. Számunkra mindaz, amit a gésák ellen terveznek, csupán egy furcsa érdekes hír, de nem úgy áll a helyzet a messzi Japánban, mert ott az évezredes véleményeknek ezen átalakulása határozottan forradalmi változások előharangja.

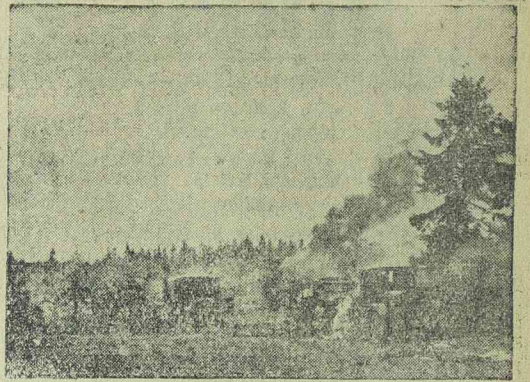
Ez a modernizmus sokkal mélyebb jelentőségű, mint az a készség, amellyel Japán a nyugat technikai, vagy egyéb külső újításait átvette. Ez már a japán lélek átalakulása, átmozdítása a nyugati világhoz. De vajjon miért? A japán feleség sohasem ellenkezett eddig, hogy férje eljárjon gésa-társaságba. Nem ellenkezett, mert Japánban a házasság nem volt a szív kérdése. Szülői, családi érdekek, minden egyéb irányította a fiatalok egybekelését, csak az egyéni vonalom nem. Ujabbban azonban az ifjú japánok gondolatvilágát egész más érzések hatják át. Szerelméből akarnak nőszülni, ők akarják kiválasztani azt, akivel majd halálig együtt élnek. Ez a szempont pedig teljesen megváltoztatja a családi élethez fűződött eddigi ideológiákat. A feleség, a családi élet tisztelése így előtérbe lép, sőt egyszerűen szentséggé változik, mint ahogyan azzá lett, mikor a kereszténység foglalta el a pogányság helyét. A keresztény hit kiindulópontja, majd fellegvára lett a család és ezen épült fel a mi immár kétezer éves kulturánk is. Egy évezredes intézmény van hervadóban, amikor Japánban megszünik a gésák ősi tisztelése. De ennek helyébe a család fokozott tisztelése lép, amelynek révén csak erősebb és nagyobb lehet a legszőleesebb körüi család: maga a japán nép. Bucsut int a japán nép a gésáknak és megszüntet ezzel egy ódon szokást, hogy annál nagyobb erőt merítsen a családi életből az idők nagy viharában.

Szovjet hadifogyókat szállítanak át a Volga felső folyásán

Rövid pihenő a keleti arcvonal egyik német repülőterén

Felgyújtott szovjet gépjárművek a keleti fronton

Franciaország a közeljövőben csatlakozik a komintern-elleni szerződéshez

Pierre Laval volt francia miniszterelnök Berlinbe utazik

Berlinből jelenti a Rador: Nem hivatalos hírek szerint ezekre a napokra várják Pierre Laval volt francia miniszterelnök Berlinbe érkezését.

Nagyon valószínű, hogy Franciaország hamarosan csatlakozik a komintern-elleni szerződéshez.

Ha Japán válasza nem kielégítő, felesleges minden további tanácskozás — vélik angolszász körökben

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Rooseveltnél elnök csütörtökön másfélórás megbeszélést tartott a parlament két házának elnökeivel. Az „Associated Press” értesülése szerint a tavolkeleti

helyzetet vitatták meg az „Egyesült Államok területi védelme és az északamerikai érdekek biztosítása” céljából. A tanácskozáson résztvett Wallace, az Egyesült Államok helyettes elnöke is. (Rador).

Rooseveltnél jegyzéke még nem ultimátum

Genéből jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni „Times” című lap „Egy világos eset” címen cikket közöl és azt írja, hogy Rooseveltnél elnök felvilágosításokat kért a japán kormánytól arrafonatkozólag, miért küldött fegyveres erőket Indokínába. Ez a tény egyike ama számtalan jeleknek, melyek az egyre növekvő távolkeleti feszültségre vallanak.

Rooseveltnél elnök követelése még nem jelent ultimátumot, de az elnök választ vár, mégpedig „haladéktalanul”. Ha ez a válasz nem lesz kielégítő, akkor már nincs semmi értelme annak, hogy Nomura és Kurusu nagykövetekkel a tárgyalásokat tovább folytassák. (Rador).

Általános elégedetlenség Angliában a kairói brit hírharsona baklövéséi miatt

Stockholmból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a brit közvélemény elégedetlen az északafrikai frontról érkező hírekkel kapcsolatban.

Különösen a kairói hivatalos személyiségek derülátó jelentéseit és jóslatait bíralták erősen a parlamentben és a sajtó útján.

Egy konzervatív képviselő interpellációt intézett a hadügyminiszterhez, hogy az offenzíva megindulása utáni első napokon kapott derülátó hírek, amelyek szerint a tengelyhatalmak erőit megsemmisítették, később nagy elégedetlenséget váltottak ki úgy Angliában, mint a külföldön és feltette a kérdést, vajjon a hadügyminiszter a jövőben megakadályozza-e hasonló eset megismétlődését.

A „Daily Mirror” című lap még erősebb hangon ad kifejezést az elégedetlenségnek, amikor azt írja,

hogy a kairói személyiség először elpusztította a tengelyhatalmak páncélosainak felét, később pedig kénytelen volt beismerni, hogy azok feltámadtak és számuk kimondhatatlanul nagy.

A kairói hírközlőtől külföldön már réggen tudják, hogy mennyire távol áll a katonai valóságtól.

Az elmúlt héten azonban saját csucseredményét is felülmutta ezen a téren. Elhitette, hogy a Lubiában folyó hadművelet teljes sikerrel végződik. Ha ez a kairói ember még a brit nagyvezérkart is meg tudta tévesztetni, akkor ez azt bizonyítja, hogy még a legmagasabb körökben sem ismerik az ellenséget.

Miniszteri és államtitkári esakülel

Bucurestiből jelenti a Rador: Csütörtökön este Antonescu Ion tábornagy-államvezető előtt a következő új miniszter és államtitkárok tették le a hivatali esküt: Petrovici Ion egyetemi tanár nemzetmívelési és vallásügyi miniszter, Dragos Titu ügyvéd románosítási, telepítési és államvagyon-leltározási, Marcu Alexandru egyetemi tanár propagandaügyi és Petrescu Constantin egyetemi előadó, nemzetmívelési államtitkár.

Faureni község lakosainak szép példája

Bucurestiből jelenti a Rador: A Ialomita-megyei Faureni község kilencvennyolc lakosa hatvankétezer lei összegben jegyzett visszacsatolási kölcsönt. Leveleikben, amelyet Stoenescu tábornok pénzügyminiszterhez intéztek, kötelezték magukat, hogy január elsejéig az összeget háromszázezer leire emelik. A pénzügyminiszter nyilvánosan mondott köszönetet a gazdák jó románra valló tettéért.

Hadirokkantak nyugdíjjogosultsága

Bucurestiből jelenti a Rador: A háborus rokkantak és halottak, valamint ezek hátramaradottainak statutumáról intézkedő rendelettervény késedelemnélküli életbeléptetésére a nemzetvédelmi minisztérium a következő intézkedéseket hozta:

Mindazok, akik a törvény első és második szakasza szerint mozgósítva voltak és ennek ideje alatt váltak rokkanttá, forduljanak a legközelebbi körzetparancsnoksághoz (comandament teritorial) és kérjék orvosi bizottság elé utalásukat nyugdíjuk megállapítása végett.

A meghalt és eltűnt tényleges és tartalékos tisztek kérvényüket közvetlenül a nemzetvédelmi minisztérium személyzeti osztályához juttassák el.

A tényleges és tartalékos altisztek, valamint a legénységi állománybeli meghalt és eltűnt köztisztviselők hátramaradottai, ha városban laknak, az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz, felvakon a községi jegyzőhöz nyujtsák be.

A nyugdíjösszeg megállapításáig az igényjogsultak továbbra is megkapják zsoldjukat, illetve segélyt.

Minden épkézláb férfit és nőt nemzeti munkaszolgálatra rendelnek Angliában

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat közölte, hogy az angol alsóház 326 szavazattal 10 ellenében megszavazta a kormány által beterjesztett ama törvényjavaslatot, melynek értelmében a még igénybevehető összes férfiakat és nőket kötelező munkaszolgálatra rendelik. (Rador)

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat közli, hogy a munkáspárt ama javaslatát, hogy az angol ipart nacionalizálják, az alsóház 333 szavazattal 40 ellenében elutasította. (Rador)

Veszedelemes földcsuszáslás

Targovisteből jelenti a Rador: A dambovitamegyei községnél, egy 250.000 négyzetméternyi terület az esőviz beszivárgása következtében a völgybe csuszott és tiz házat összerombolt, mig tizenöt ház megrongálódott. A földcsuszamlás ezenkívül elzárta a Runcu-folyó medrét is és így tavasszal a folyó, amely az olvadásnál mindig erősen megduzzad, előntéssel fenyegeti a községet. A kár nagy. Intézkedés történt a folyó medrének megtisztítására, hogy megelőzzék a tavaszi áradást, amely katasztrófális méreteket ölthetne.

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Városunk legszenzációsabb műsora!

Egy film, amj a régi jó idökre emlékeztet! — Egy film, amelyre örökké emlékezni fogunk! — Egy film, mely arany betűkkel lesz megörökítve a film történetében!

A HOLNAP HAJÓSÁI

(A régi jó öreg Newyork)

amely csupa harc, küzdelem, szerelem és humor! — A főszerepekben:

Fred Mc. Murray, Alice Faye, Richard Greene

Műsoron kívül legujabb ONC és Ufa-háborús híradók Előadások 3, 5, 7.15 és 9.30 órakor. — Kedvezményes és kedvezőtlen árak nem érvényesek.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Bratianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre 1.000.— lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A házasságszédelgés világrekordja

A newyorki rendőrség páratlanul álló bűnyben folytatott nyomozást. Letartóztatta és bíróság elé állította Sam Hartmann, amerikai állampolgárt sorozatos házasságszédelgés miatt, aki elképzelhetetlenül nagy arányokban folytatta működését. Nem kevesebb, mint 1300 becsapott leány és elvált asszony jelentkezett a rendőrségen az első felhívás után. Valamennyiüknek házasságot ígért és pénzt esalt ki tőlük. Valóságos szédelgő nagyzümmet rendezett be. Láncolatosan több államban „szerzett” menyasszonyokat és szabályos üzleti körút keretében látogatta sorba őket. Előzetesen persze lelevelezte a dolgot úgy, hogy amikor megérkezett, sohasem várta üres kéz. A lelevelezést egy tévedésnek köszönheti. Nagyarányú szerelmi levelezését képtelen volt egyedül lebonyolítani. A kalmazottakat tartott a levelezésre, de egy ízben feledékenységéből az egyik menyasszonynak ugyanolyan szövegei vallomást küldött, mint előzően, csak hogy más kézírással. Gyantut fogott az „imádott”, a rendőrségre ment s azután megindult a lavina. Az alig harmincegynéhány éves székhámos rendkívül súlyos és sok évi börtönbüntetést kapott.

— **Busila közlekedésiügyi miniszter látogatása a németországi román intézetben.** Berlinből jelenti a Rador: Busila közlekedésiügyi miniszter Bossy Raul berlini román követ társaságában látogatást tett a németországi román intézetben. Puscariu Sextil tanár, az intézet igazgatója bemutatta a miniszternek az intézet tagjait és ismertette az intézet szervezetét, valamint működésének eredményeit. Busila miniszter és Bossy követ azután hosszasan elbeszélgetett a meghívott vendégekkel. Ennek során Stobe igazgató utalt a Németországban levő külföldi intézetek szűkelességére és elsősorban a román intézet fontosságára, amely nagyban hozzájárul a Németország és Románia közötti kapcsolatok elmélyítéséhez.

— **Talamo márkli budapesti olasz Fővet visszahívása.** Budapestről jelenti a Rador: Talamo márkli budapesti olasz követet visszahívták. Talamo márkli kétévfél évig állt a budapesti olasz követéség élén.

— **Kihallgatások a spanyol külügyminiszternél.** Madridból jelenti a Stehani-iroda: Serrano Suner spanyol külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Olaszország, Brazília és Argentína nagyköveteit, valamint a madridi pápai nunciust. (Rador.)

— **Leváltották Craiova helyettes polgármesterét, mert tettleg bántalmazta egy szolgálatot teljesítő közrendőrt.** Bucurestiből jelenti a Rador: A miniszterelnökség közli, hogy Antonescu Ion tábornagy-államvezető utasítására látványosan leváltották Canta Tomat, Craiova helyettes polgármesterét, mert a városi hűsarmokban szolgálatot teljesítő közrendőrt tettleg bántalmazta.

— **Ki találta fel az irógépet.** Csak kevesen tudják, hogy az első irógépet Mergenthaler Ottmár, amerikai feltaláló készítette 1875-ben. Ugyancsak ő találta fel a nyomdaiiparban használatos szedőgépet, aminek szabadalmát 1884-ben jegyeztette be. A szedőgépek gyártására részvénytársaságot alapított és találmányát az egész világgal megismertette. Mergenthaler mint dicsőszagdos többszörös gyártulajdonos 1899 évben halt meg.

Két milliárd márkát eredményezett a finn nemzeti kölcsön. A finn nemzeti kölcsön az első két hónapban két milliárd finn márkát eredményezett.

— **A repülő orvos.** Ausztrália területe olyan nagy, hogy jelentős részét még az ottlakók sem ismerik. Ez az orvosokra rendkívüli feladatokat ró. Egy millió négyzetkilométer körzetben kell a betegeknek néhány orvosnak ellátni. Eppen ezért egyedülálló szervezetet létesítettek és bevették a repülő orvos intézményét. Valóságos kórházak és műtőket rendeztek be a repülőgépen, amely rádióhívásra sürgős esetekben gyors segítséget visz. A repülő orvosokkal nagyon megelégedtek Ausztrália, mert eddig több mint félmillió ember mentette meg az emberek életét azzal, hogy idejében szállította a beteghez a műtőszobát.

— **De Brinon nagykövet nem nyilatkozik a Pétain-Göring-találkozóról** az amerikai újságíróknak. Párisból jelenti a Rador: De Brinon nagykövet a francia kormány képviselője a megszállt területeken, az amerikai lapudósítók számára tartott sajtóértekezleten meetafogott minden nyilatkozatot a Pétain-Göring-találkozával kapcsolatban.

— **Bucurestiben karácsonyra jegy nélkül adnak húst.** Tekintettel arra, hogy a karácsonyi ünnepekre elegendő vágómarhát és sertést szereztek be, a bucarestii ellátási hivatal elhatározta, hogy az ünnepekre a fővárosban jegy nélkül adnak húst.

— **Karácsonyi mellékletünk lapzárta.** Vidéki munkatársaink érdeklődésére ezúton közöljük, hogy karácsonyi ünnepi mellékletünk lapzárta december 14. tehát legkésőbb eddig az időpontig sziveskedjenek az ünnepi mellékletbe szánt kézírataikat szerkesztőségünkbe beküldeni.

— **Adományok.** A timisoarai dr. Kakuk napközi gyermekotthon javára H. V. kétezer, J. J. kétezer, P. I. százötven leit, N. N. vajait, Kriszta Miklósné péceg ruhaneműt és cukorkát adományozott. — Itt említhetjük meg, hogy a napközi otthon kicsinyei közül főleg a gyengébb szervezetteknek, szükségére van napi sétára a tiszta levegőn. Az otthon viszont csak egy gyermekkoosival rendelkezik. Ezért a napközi otthon vezetősége hálaemvén, ha valaki használt, de jókarban levő gyermekkoosít adományozza a főtékonvénthoz intézménynek. — A timisoarai dr. Kakuk összesen ötthon részére lanunk utján Szent József nevében 500 leit adományoztak.

— **Sikertelen kasszafurási kísérlet után döhányt, teát, szardellát és likört loptak.** Ramnicul Valceából jelenti: Eddig még ismeretlen tettesek álkules sgitségével, éjszaka idején, behatoltak Dumitrescu Mercur ramniculvalceai kereskedő üzletébe. A betörők először kasszafurással kísérleteztek, de fáradozásuk hiábavaló volt. Amikor ez a tervük meghiúsult, összeszedtek minden elvihető értéket: cigarettákat, hat kilogramm döhányt, teát, szardellát, több üveg likört, majd odébb állottak. Az okozott kár körülbelül százezer lei. A vakmerő betörők elfogatására a rendőrség széleskörű nyomozást indított be. A nyomozást I. Serziu rendőrhízbizos vezeti.

Kis olvasóinkhoz!

A Dei Hírnap hetenként ismét közöl szép és érdekes olvasmányokat a jó gyermekek számára. Karácsonykor pedig több oldalon, képes mellékletünk is lesz, melyben kis olvasóink beküldött verseiket, meséit, tájós kérdéseit is szívesen közöljük. Rajta gyerekek! Elő a tollal és papírral! Az okos és helyes írás napvilágot lát. Lássuk, ki áll ki a karácsonyi kis íróversenyre!

— **A szekérről leesett tuskó lábtorzst okozott.** Ramnicul Valceából jelenti: Mihai Dragut szekérével bajoskodott az országuton. Kicssett az egyik kerek. Miközben a gazda a kerek visszahelyezésén fáradozott, a szekérről egy nagy tuskó leesett és a szerencsétlen ember mindkét lábát eltörte.

— **A denevérek vándorlása.** Dr. Eisentraut berlini kutató megoldott egy olyan kérdést, mely — bármilyen kis jelentőségű is — régóta foglalkoztatja a természettudósokat. Arról van szó, hogy a denevérek vándorlását nem tudták megbizhatóan ellenőrizni, mert a denevéreket nem lehetett a madarak módjára gyűrűvel ellátni. A berlini Putató különleges alakú fémgyűrűt készített, melyet a denevérek felső karcsontján, a könyökizületnél helyezett el, anélkül, hogy a denevér repülőhárttyóját megsértette volna. Ilyen módon lehetővé vált a denevérek vándorútjának ellenőrzése. Kiderült, hogy a denevérek tavasszal a vándormadarak módjára északra repülnek. Tájékozódó érzékük olyan finom, hogy a következő télen megint visszatálnak régi hálóhelyükre. A denevérek vándorlásának okát mindmáig nem sikerült tisztázni.

MEGJELENT

Magyar Népnaplár

1942

ARA 35 LEI

TIMISOARA I.

Budapesti, Eminescu-utca 8 alatt rendelhetik

Visszon'eladók a Magyar Népközösség megyei szervezetei útján, vagy közvetlenül a timisoarai tagozat központi irodájában

Mit látott egy spanyol újságíró Londonban

„Az angol nép salakja felszínre került. A tömegek alacsonyrendű ösztönei a naboru hatása következtében mind jobban és jobban, valósággal fenyegető mértékben kifejlődtek” — írja az „Arriba” spanyol újság londoni tudósítója abban a cikkében, melyben az angol főváros életében beállott háborus változásokról számol be lapjának. Különösen sokat foglalkozik a lakosság, főleg a fiatalok hanyatló erkölcsével. Morrison belügyminiszter, mint ahogyan erről az alsóházban is beszámolt, a mult év folyamán százhárom játéklklubot volt kénytelen bezárni. A tudósító beszámol a továbbiak során arról, hogy a bezárt klubok helyén — mint a gombák — tucatjával nőnek ki a földből az új játéklklubok. Londonban csikágói mintára számos gangszterbanda alakult, amelyek semmiben sem különböznek amerikai elődeiktől. Eppen olyan kegyetlenek és éppen olyan korszerűen vannak felfegyverkezve. (MN)

— **Franco tábornok születésnapja.** Madridból jelenti a Rador: A sajtó megleghangu felköszöntökben üdvözli Franco tábornokot negyvenkétedik születésnapja alkalmából. A spanyol államfőt „nagy kapitány” nevezik, aki visszahódította Spanyolországot és akinek életét a vitéség, önfeledőzás, katonai tehetség és szervezési képesség jellemzi. A „Ya” című lap azt írja, hogy Franco tábornok a spanyol egység szimbóluma és Spanyolország szabadságának biztosítója.

— **Hullámsimítás — Sűrített levegővel.** Amerikában új eljárást dolgoztak ki, mely szerint a tenger hullámszát el lehet simítani sűrített levegővel. Különösen uszó szigetekenál akarják ezt az eljárást alkalmazni. Egy sereg csövet helyeznek el kis mélységben a tenger felszíné alatt. A csövekbeli minden irányban szétáramlik a levegő és a vízben örvények, mesterséges forgók keletkeznek. Szállard ösvényfal képződik, melyen megtörek és elesenedülnek a tenger hullámai. Ezzel jelentős szinten az erők kikötő körül már a sikerrel alkalmazták ilyen mesterséges „hullámsimítókat”.

— **Eltűnt diákok.** Galatiból jelenti: A galati rendőrség értesítették, hogy Ciobanu Virgil, Tudor Vladimirescu-Covurlui községbeli illetőségű és Tanase Grigore braillai diákok, a galatii „Sf. Andrei” szeminárium növendékei nyomtalanul eltűntek. A felkutatásukra megtett intézkedések eddig eredménytelenek maradtak. A fiuk eltűnéséről értesítették a szülőket. Aki tud valamit a két diák hollétéről, jelentse a szemináriumnak vagy a galatii rendőrkveszturának.

— **Fájdalomcsökkentő műszer.** Lóránd S. orvos olyan műszert talált ki, amellyel a fájdalom mérni lehet. A zsebóra nagyságu szerkezet papirszalagra rögzíti a fájdalom görbéjét és ebből az orvosok fontos megállapításokat tehetnek. Különösen nagy hasznát veszik az új eljárásnak a szülőknek, akik a műszer segítségével előre megállapíthatják, hogy szükség lesz-e gyógyszerre vagy műtőtre.

Szakszerű javítások Villanyszerelések Motorszerelések

I. STARCIEVICI

ELECTROTECHNIKUS ÉS VILLANYSZERÉLO
Arad, Strada Eminescu 8. Telefon 17-11

— **Gépfegyverre a páviának ellen.** A Fokföldön a páviának annyira elszaporodtak, hogy sáskajárásként tarolják le a termőföldeket. A gazdák és tiltóvényesek gépfegyveres csapatok kirendelését kérték a páviáhorodák kiirtására.

— **Végzetes korcsmai verekedés.** Ramnicul Valceából jelenti: Mihalache Iordan Orlesti-Valcea községbeii lakos több falubelijével jót mulatott az egyik korcsmában. Borozgatás közben szóváltása támadt Spataru Andrei községbeii gazdával, szó szót követett, majd összeverekedtek. Mihalache a dulakodás hevében kést rántott és azt Spataru mellébe döfte. A szerencsétlen embert azonnal kórházba szállították. Mihalachet letartóztatták.

— **A Napfény mint elektromos erőforrás.** A Napfény energiájának gazdasági alkalmazása régóta foglalkoztatja a kutatókat. Egy Rhamstine, nevű Detroit-i feltalálónak sikerült egy kis elektrómótor konstruálni, melyet a Napsugár tart üzemben. A szükséges elektromos áramot a Napsugár fotócellák segítségével szolgáltatja. Rhamstine elektrómótorja tehát addig jár, amíg a Nap rásüt és a fotócellákban áramingadozásokat hoz létre. Az a remény, hogy a fotócellák segítségével a Napsugart gyakorlatilag is elektromossággá lehessen alakítani, igen kevés. Mert egy kilowattóra elektromosságnak Napsugárral való előállításához több ezer négyzetméter kiterjedésű fotócellát kellene felhasználni.

— **A TÉLI SEGÉLY** támogatása: keresztény felebaráti kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldozatos munkáját adományaival támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— **Aradmegyei gépkocsitulajdonosok figyelmébe.** Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az aradi és aradmegyei gépkocsitulajdonosokat, hogy a július elsején létesített különleges nyomtatványok és a jármű első üveglakára ragasztható ellenőrzőjelző átvétele végett december 15-ig jelentkezhetnek a pénzügyigazgatóság második emeletén levő 23. számú szobában. Akik a fenti határidőig nem szerzik be, illetve nem helyezik el járművükön az ellenőrző nyomtatványt, azokat tízezer lelig terjedhető pénzbírsággal sújtják.

— **Orvosi hír.** Dr. Kuriatko Endre orvos és fogorvos rendel Aradon, Calea Saguna 31. sz. alatt d. u. 2-4-ig.

— **ARUZZSORA MIATT HÁROM MILLIÓ PEZETA PÉNZBÍRSÁGGAL SUJTOTTAK TIZENHÉT SPANYOL GYÁROST.** Madridból jelenti a Rador: Franco tábornok elnöke alatt esztőtörökön délután minisztertanács volt, amelyen jóváhagyták a tizenhét gyárosra kirojtott három millió pezetas bírságot. A tizenhét gyárost ezenkívül a munkaosztályokba esztőttek be, mert az árszabályozásra vonatkozó intézkedéseket figyelmen kívül hagyták.

— **Gondozni kell a csuszós gyalogjárókat.** Az aradi városi hatóság kéri a háztulajdonosokat, hogy a havazás, illetve olvadás következtében silossá váló gyalogjárókra fűrészszort, hamut stb. szórjanak, hogy a bekövetkező baleseteket ezáltal elkerülhessék. A rendőrség ellenőrzi, hogy a háztulajdonosok eleget tesznek-e ennek a rendelkezésnek, mert akik nem gondozzák ingatlanuk előtt a gyalogjárót, azokat bíróság elé állítják.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epenhajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélröngyeség, rossz emésztés, gyomorrontás felgyógyítás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

— **A gyógyszerárak románosítása.** Bucurestiből jelenti a Rador: Tomescu Petre dr. közegészségügyi miniszter sajtóértekezleten ismertette a gyógyszerárak románosításának kérdését. Ráműtatott arra a miniszter, hogy a zsidó gyógyszeráregedélyek megsemmisítésével százyolcvanhat gyógyszerár kerül román kézbe. Ehhez járul a Besszarábiában és Bukovinában szabaddá vált százhuszonkét gyógyszerár.

— **Meglopták a tolvajt.** Megirtuk, hogy Unc Péter aradi fiatalembert, aki Milas Gavril szabómester műhelyéből mintegy kétszázhatvan ezer lei értékű árut lopott, ártalmatlanná tette a rendőrség. Unc egy beépítettlen telken levő kiszáradt kulban rejtette el a lopott holmit és oda magával vitte Sabau Nicolae nevű ismerősét, aki vásárolni akart tőle. Sabau kisebb összegért vásárolt is a lopásból származó pozító- és szövetáruból és azt mondta, hogy a többi áruért másnap visszatér. Este azonban, amikor besötétedett, visszatért a város járlatlan részén levő telekre és az ott elrejtett áruból több ezer lei értékű holmit lopott. A rendőrség Sabaut is leleplezte és mindkettőjüket átkísérték az ügyészségre.

— **Két mázsa zsirt koboztak el Aradon.** Az aradi rendőrségnek tudomására jutott, hogy Grigorescu Stefan 20 éves ploesti lakos Aradon elszállításra nagymennyiségű zsirt vásárolt. A nyomozás során kiderült, hogy a zsirt Prokopetz aradi mészárosától vette és vonattal akarta elszállítani. Mivel a szükséges engedélyt nem tudta felmutatni, a rendőrség a kétszáz kilogramm zsirt elkobozta és azt pénteken reggel 220 lei kilogrammonkénti árban az Avram Iancu-téri piacon kiárusította.

A finn csapatok elfoglalták Hangót

Berlinből jelenti a Rador: A német véderő főparancsnokságának jelentése többek között ezeket mondja:

A Donec medencében a német csapatok visszaverték az ellenséges támadásokat. A bolseviszák rendkívül véres és súlyos veszteségeket szenvedtek. Szentpétervárnál a bolseviszák újabb kísérleteket tettek a német ostromgyűrű áttörésére, de ez a kísérlet megghiúsult.

A német légiőerő összerombolta a Murmanszk vasútvonal egy részét és ugy nappal, mint éjszaka bombázta Szentpétervárt.

Moszkva harc körzetében a német támadások

— **MA NINCSEN MUNKASZÜNET.** Bucurestiből jelenti a Rador: Ma, december hatodikán, Szent Miklós ünnepén nincsen munkaszünet. A kereskedelmi és ipari vállalatok dolgoznak.

— **Halálcsási hír.** Ilenc Károlyné született Gusz Mária életének 48. évében elhunyt. Temetése december 6-án, szombaton délután 3 órakor lesz az aradi Felsőtemető halottasházából.

— **A város bármely részében tartható sertés és háziszarvas.** Az aradi prefektúrához rendelet érkezett a belügyminisztériumból, amelyben közlik, hogy a város bármely részében tartható sertés vagy háziszarvas, de természetesen csak a megfelelő gondozás mellett. Az állatokat tisztán kell tartani.

— **A „Kormoran” német segédkapitány tagját megmentették.** Sanghajból jelenti a Rador: Melbourneből közlik, hogy a „Kormoran” nevű német segédkapitány személyzetének kétszáznyolcvanhat tagját megmentették, köztük a hajó parancsnokát.

— **Nyolc leiórt árulta a tojást.** Az aradi törvényszék egy hónapi munkatáborra ítélte Timár Mihályné zimándközi asszonyt, mert az aradi piacon a tojást néhány héttel ezelőtt nyolc leiórt árusította.

Huszonöt évi kényszermunkára ítél aradi kereskedő

Bildhauer Alfréd, aradi kereskedő, akinek az Avram Iancu-téren van üzlete, azért került a bíróság elé, mert néhány héttel ezelőtt szappant a megengedettnél drágábban akart árusítani. Ugyancsak bíróság elé került Lazar Ferdinand magántisztviselő is, aki a szappanárusításnál segítette a kereskedőnek. Az ügyvel most foglalkozott az aradi törvényszék szabatózsírbírósága és Bildhauert huszonöt évi, Lazart pedig öt évi kényszermunkára ítélte.

Este 2-3 szem Artin

ujabb tért nyertek.

A front északi szakaszán a finn csapatok elfoglalták Hangó városát.

A tizenkétezer tonnás Sztalin nevű hajó, amelyen szovjet csapatok és hadianyagok voltak, Hangóból való menekülése során német- finn aknazárla ütközött

és három akna felrobbanása súlyosan megrongálta. Két német űrhajó, amelyek fedezetén csupán nyolcvan matróz volt, vonatásra fogta a megrongált szovjet szállítóhajót és a rajta levő baterger szovjet katonával, valamint a bőséges hadianyaggal együtt bevontatta egy német tengeri támaszpontonra.

A Romániai Magyar Népközösség hivatalos közleményei

A Romániai Magyar Népközösség bucurestii főtitkársága felkéri a Népközösség tagjait, hogy a bucurestii irodához saját érdekében kizárólag csak a megyei szervezetek útján forduljanak.

— **Felmentett aradi szappantulajdonosok.** Néhány hónappal ezelőtt az aradi rendőrség 546 szappant talált Weisz Kálmán, Klein József és Lefkovicz Manó lakásán. Az áruhalmozással vádolt személyek a bíróság elé kerültek, a törvényszék azonban felmentette őket. Az ügyész felebbezése folytán az ügy a tábla elé került, de Farfas Ferenc dr. aradi ügyvéd védőbeszéde után a tábla elutasította a felebbezést.

— **Északafrikában felborultak az angolok terveit.** Newyorkból jelenti az NTI: A Newyork Post című lap londoni tudósítója az északafrikai helyzetéről szólva megállapítja, hogy „ugyútszük az angolok terveit felborultak, a brit offenzíva egyáltalában nem halad és egyes helyeken a németek magukhoz ragadták a kezdeményezést”. Az angolok lebecsülték a németek hősi állását.

Ügyvételes gyógyszerárak

Szombaton, december 6-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (Regina Maria-ut, a prefektúrával szemben).

Mozi

TOSCA

(Corso — Arad.)

Puccini örökszép operájának, a Toscanak tökéletesen és pazarul feldolgozott filmváltozatát pergeti az aradi Corso-mozi. A gyönyörű film az olasz filmgyártás fejlettségét és tökéletességét bizonyítja. Szébbnél-szebb, a színhelyen készített felvételek, a csodálatos zene, a pompás rendezés és a tehetséges szereplők teszik feledhetetlenné a filmre dolgozott olasz operát. A címszerepét Imperio Argentina, a szépséges spanyol filmszínésznő alakítja, a többi szereplők pedig egytől-egyig az olasz filmszínészek legjavából kerültek ki. Élményszámban mennek a római St. Andrea della Valle templomban készített hatásos jelenetek, ahol Angelotti, a napoleoni győzelmek hatása alatt titokban alakult köztársasági kormány feje rejtőzött el, akinek sikerült megszöknie az Angyalvár börtönéből. A film legszebb zenei része Cavaradossi ismert áriája, amelyet kivégzése előtt, a börtönben énekel. Az eddig filmre dolgozott operák közül, — nyugodtan állíthatjuk, — a Tosca a legsikerültebb, hatásos drámai jelenetei tökéletesek a vásznon. (—y).

Szombaton a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Tosca (olasz film). Forum: A holnap hajósai. — A régi jó öreg Newyork (amerikai film).

Olcsó csillárok

ELECTRICA cégnél, Arad

Strada Eminescu 8. Tel. 17 11

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

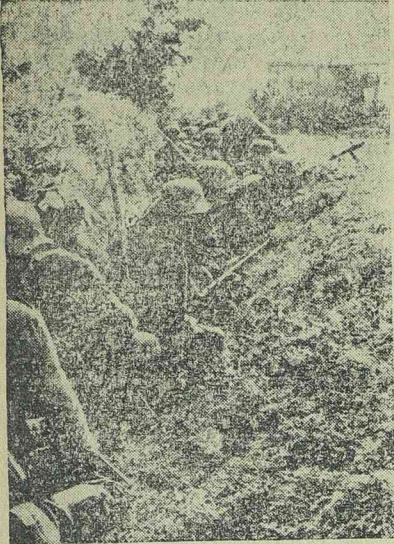
Előadások 5, 7:15 és 9:15-kor

A szezon legnagyobb zenei és filmművészi élménye. — **PUCCINI** halhatatlan remekművének gyönyörűen sikerült filmváltozata, az olasz filmgyártás, ének és színjátszó művészet leghatalmasabb alkotása:

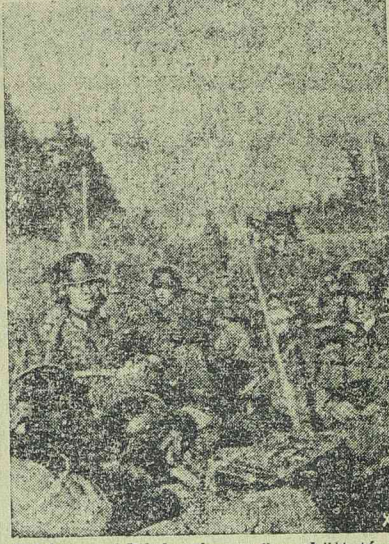
TOSCA

A főszerepekben: **IMPERIO ARGENTINA** és a **MILANOI SCALA** legnagyobb művészei és zenekara

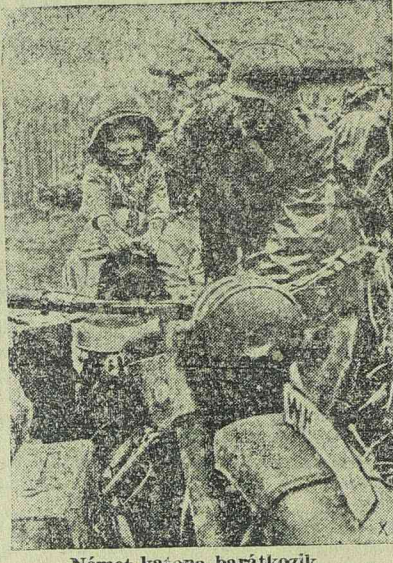
A legújabb ONC- és UFA-hiradók a legaktuálisabb háborus eseményekkel. Tökéletes hangleadása a TOSCA gyönyörű melódiáinak. — Az előadás még nagyobb élvezhetőségre új hangszórókat szereltünk fel.

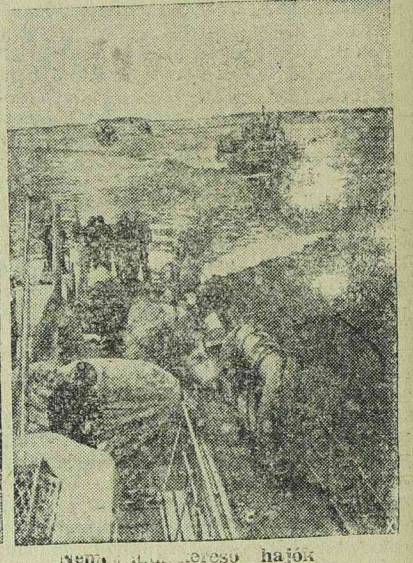
Támadásra parancsot várnak a német csapatok a keleti fronton

A német rádiótávirások összeköttetésben vannak a zászlóaljparancsnoksággal

Német katona barátkozik a szovjet falu népével

Német és orosz hajók visszatérnek a kikötőbe

= KÖZGAZDASÁG =

A tűzifa új legmagasabb ára

A hivatalos lap december 3-i 287. számában megjelent a tűzifa új legmagasabb áráról intézkedő rendelkezés. Eszerint a tölgy-, gyertyán-, bükk-, akác-, szil- és juharfa tíz tonnás vagononként a rendeltési vasuti állomáson vagy dunai uszályhajón átadva az egyes városokban a következő:

București 16 ezer lei, Constanta 16 ezer lei, Galati 15 ezer lei, Braila 15 ezer lei, Calarasi 14 ezer 800 lei, Giurgiu 14 ezer 600 lei, Turnu-Magurele 14 ezer 400 lei, Ploesti 14 ezer 400 lei, Timisoara 14 ezer 200 lei, Tulcea 14 ezer lei, Iasi 13 ezer 600 lei, Caracal 13 ezer 600 lei, Barlad 13 ezer 600 lei, Tecuci 13 ezer 600 lei, Craiova 13 ezer 200 lei, Slatina 13 ezer 200 lei, Focsani 13 ezer 200 lei, Brasov 13 ezer lei, Buzau 13 ezer lei, Ramnicul-Sarat 12 ezer 800 lei, Arad 12 ezer 600 lei, Turda 12 ezer 600 lei, Roman 12 ezer lei, Botosani 12 ezer 600 lei, Blaj 12 ezer 600 lei, Lugoj 12 ezer 400 lei, Targoviste 12 ezer 400 lei, Sibiu 12 ezer 200 lei, Pitești 12 ezer lei, Turnu-Severin 12 ezer lei, Vaslui 12 ezer lei, Fagaras 12 ezer lei, Suceava 11 ezer 600 lei, Husi 11 ezer 600 lei, Dorohoi 11 ezer 600 lei, Campu-Lung 11 ezer 400 lei, Bacau 11 ezer 200 lei, Alba-Iulia 11 ezer lei, Deva 11 ezer lei, Campu-Lung Mold. 11 ezer lei, Targu-Jiu 11 ezer lei, Beius 11 ezer lei, Radauti 11 ezer lei, Sighisoara 10 ezer 800 lei, Ramnicul-Valcea 10 ezer 800 lei, Falticeni 10 ezer 600 lei, Oravita 10 ezer 600 lei, Piatra-Neamt 10 ezer 600 lei.

A lehántolt tölgyfa tíz tonnás vagononként két-

ezer leiel drágább a fenti árnál. Ugyanakkor a fű-, nyár-, hárs- és nyírfaárak kétezeröttszáz leiel alacsonyabb.

A szekérral és tehergépkocsival közvetlenül a kitermelés helyéről szállított tűzifa ára nem lehet magasabb a fenti árnál. Kivételt képez ebben a tekintetben București, Constanta, Galati, Eraila, Iasi, Brasov, Craiova, Ploesti, Arad, Timisoara és Botosani, ahol tíz tonnás vagononként ezer leiel lehet magasabb az ár.

A tűzifaszállításnak a vasuton történő lebonyolításával kapcsolatban a következő rendelkezések léptek életbe:

1. Az Ilia és Caransebes állomásoktól keletre levő vasuti állomásokon rakódott fát nem lehet a fenti két állomástól nyugatra irányítani.
2. Az Olt-völgyében rakódott fát nem lehet Piatra-Olt állomástól nyugatra irányítani.
3. Az Azuga állomástól délre fekvő vasuti állomásokon rakódott fát nem lehet ettől az állomástól északra irányítani.
4. A nagyobb fogyasztó központok ellátása érdekében a katonai és polgári ellátási államtitkárság intézkedhet, hogy bizonyos mennyiségű tüzelőfa bizonyos városok felé terelődjék.

Amennyiben a termelők nem találnak rendelőt, forduljanak a katonai és polgári ellátási államtitkársághoz.

Százharminckétezer darab boeskort osztanak ki.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető intézkedésére a falusi lakosság lábbeli szükségletének fedezésére december hónapban százharminckétezer darab boeskort hoznak forgalomba. A boeskorárak a következők: Ökörbőrből első minőség 465 lei párja vagy 775 lei kilogramja, második minőség 330 lei párja vagy 550 lei kilogramja, harmadik minőség 193 lei párja vagy 330 lei kilogramja. Eivalybőrből első minőség 360 lei párja vagy 700 lei kilogramja, második minőség 300 lei párja vagy 500 lei kilogramja, harmadik minőség 180 lei párja vagy 300 lei kilogramja. Sertésbőrből első minőség 226 lei párja vagy 610 lei kilogramja, második minőség 214 lei párja vagy 390 lei kilogramja.

A Vörös Kereszt adó- és illetékmentessége. A pénzügyminisztérium közli, hogy a Vörös Kereszt egyesület az 1937 április 17-i törvény alapján adó- és illetékmentességet élvez. A közelmúltban megszüntetett kedvezmény kizárólag az 1941 júliusi rendelet-törvénnyel biztosított különleges mentességre vonatkozott.

Biztosították az ország szappan ellátását

A katonai és polgári ellátási államtitkárság rendelkezésére a szappangyárak százhatvanegy vagon szappan előállítására kaptak nyersanyagot. Az államtitkárság intézkedésére a gyárak kétféle minőségű szappant készítenek: Az egyik az NS-jelzést viseli, míg a második az N-jelzés van. Az első ára kilogrammonként 85 lei, az N-jelzésű szappané 67 lei. Az árhoz hozzászámítandó a négyszázalékos nemzetvédelmi illeték.

A kiosztásra kerülő adag huszonöt dekagram személyenként. Intézkedés történt, hogy a százhatvanegy vagonból Bucurestiben huszonhét, Bessarabiában és Bukovinában tizenöt, az ország többi részében kilencvenhárom, az iparvidékek, valamint a kórházak, börtönök és szegények részére külön huszonhat vagonnal osszanak ki. Ezzel az intézkedéssel az ország szappanellátását az év végéig biztosították.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST VI., EGYETEM-U.

Hotel Szabó a belváros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központifűtés, hidegvíz, meleg fűtővíz, telefon stb.). Polgári szálló, nagy árak!

HAZAK FOLDEK SZÖLÖK MALMOK TELKEK ELADASA VE TELE USEREJE minden arfokozatban **Hatschek ügynökség** Arad, Bul. Carol 1/ (volt 45) tel. 16-7

Uj igazgatótanács az aradi betegsegelyzo élen. Az aradi betegsegelyzo penztar igazgatóságába einönek Ciulonescu mérnököt, tagoknak pedig a nagyipar képviselőiben Albu Simiont, Sevcu Savut, a kereskedelem és Stoian Dimitriet az iparosok, valamint Bobes Constantint és Popa Eugent az alkalmazottak részéről neveztek ki.

Részvényosztalék-koriátózások Finnországban. A finn képviselőház adóügyi bizottsága törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, amely megtiltja, hogy a részvények után fizetendő osztalék hat százaléknál nagyobb összeggel meghaladjon az 1936-38. évek átlagát.

Az UDR alapszabálymódosítása. A hivatalos lapban megjelent rendelet törvény felhatalmazza a nemzetgazdasági minisztériumot az UDR működésének engedélyezésére azzal a feltétellel, hogy negyven napon belül alapszabálymódosítást hajtson végre. A tervezet szerint az UDR részvényei csak névreszóiok lehetnek és annak hatvan százalékát kötelező módon román állampolgárságu, román etnikai származásu egyének birtokolhatják. Ennek megtartásáig a részvényeladások csak abban az esetben érvényesek, ha a vásárló megfelel a fenti követelményeknek.

Rádió

SZOMBAT, DECEMBER 6

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Akkordeon hangverseny zenekari kísérettel. 12.30 Hírek. 12.50 Katona-óra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Bébesútek óra. 18 Hírek. 18.05 Előadás. 19.10 Egyfelvonásos Mozart-opera előadása. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Mozart-dalok. 20.40 Előadás. 21.05 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek. 22.20 A Mozart-hangverseny folytatása. 22.45 Hanglemezek.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 3.20 Hírek. 13.30 Hangverseny. 14 Hírek. 14.20 Hangverseny folytatása. 18.30 Román zene. 19.15 Hanglemezek. 19.40 Gordonkahangverseny. 20 Karónek. 20.30 Hírek. 20.40 Olasz dalok. 21 Táncczene. 22 Hírek. 22.20 Hanglemezek.

Rövidhullámu román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek. 21.45 Hanglemezek. 22 Német nyelvű adás, hanglemezek. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás. 23 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 10.45 Muzemi ismertetés. 12.40 Hírek. 12.50 Énekkar. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15.20 Pertis Jenő cigányzenekara. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Fanképek a Művelődés Házából. 17.40 Zene és énekbemutató. 18.30 Zürichi hangulatkép (Pluhár előadása hangképekkel). 19 Hírek. 19.20 Innen-onnan (hangképek). 19.55 A finn nép szabadsága (felolvasás). 20.10 „Könnyű zene, könnyű percek”. 21.40 Hírek. 22.10 Bura Sándor cigányzenekara. 22.40 Melles Béla zenekara. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

SPORTTESEMÉNYEK

A sportember mindent legyőző akarata

A német atléták lapjában rendkívül érdekes levelet tettek közzé. Alfred Peters írta, aki a maga idejében, 1936/38-ban, sokat ígérő távolugrója volt a német atlétikának. Lassan fokozatosan fejlődött, halatlanság szorgalmas volt és még nagy jövő előtt állt. 712 cm volt a legjobb eredménye, de jött a háború és Peters bevonult.

... 1940-ben júniusban megsebesültem, — írja levelében. — Négy hónapig nyomtam az ágyat, további négy hónapig tartott a lábadozásom és jónéhány hónapra keresztül nem tudtam bot nélkül járni. De mihelyt lehetett, a sarokba állítottam a botot. Arról persze még nem volt szó, hogy szöges cipőt húzhattam volna. A gránátszilánk a bal alsó lábszáramat rongosította szét és az operációk után öt centivel rövidebb lett a ballábam. De azért nem csüggedtem. Ortopédcipőt kezdtem hordani és napról-napra hosszabb sétákat tettem. Még futni is megpróbáltam valahogy. — Az idén júliusban azután kimentem a sporttelepre és kezdtem súlyt, meg díszkoszt dobálni.

Azért régi szerelmem az ugrópálya csábitott. Arról szó sem lehetett, hogy távolt ugorjak, hiszen ahhoz komoly roham kell. Megkísérletem a magasugrást, ballal persze nem tudtam dobantani, áttértem a jobblábbal dobantásra. A guruló stílust próbálgatva óriási volt az örömem, amikor elsőre áttörtam az egy méterrel. Még azon a napon 135 cm-ig vittem és szeptemberben már elértem a 155 cm-t. Mostanig szorgalmasan edzek és bízom benne, hogy jövőre már a 165-öt is átugrom. Ujra atléta lettem!

— Tudom, hogy az eredményem nem komoly, jóval gyengébb, mint amit egészséges koromban elértem, de mégis büszke vagyok rá és boldoggá tesz az a tudat, hogy újra elindulhatok majd versenyen. Azt hiszem, hogy a fiataloknak is jó példát adok.

Eddig szögt Peters levele és német szaklappal együtt mindenki csak azt teheti, hogy mintaképpül állítsa valamennyi atlétatársra elő. A sportember mindent legyőző akarateréjének példáját adta Peters.

December 31

a Déli Hírlap irodalmi pályázatának határideje. Addig a napig kell beküldeni a költeményeket, novellákat és regényeket, amelyekkel szerzőik a kitűzött díjak elnyerésére pályáznak. A kéziratokat lehetőleg írógéppel írva három példányban kell a szerkesztőséghez eljuttatni és pedig oly módon, hogy a papíros tulsó fele mindig üresen maradjon. A szerző ne írja alá saját nevével pályaművét, hanem tüntesse fel rajta a jelírt, amely alatt pályázik. A szerző nevét borítékba kell tenni és lezárni. A leragasztott borítékot, amelyre szintén fel kell írni a pályamunkához csatolva juttatják el a pályázók a szerkesztőséghez.

Sporthírek mindenfelől

A magyar labdarugók szövetsége a tavaszi idény megkezdését február 24-ére tevezi.

A vasárnapi boroszlói német—szlovák válogatott labdarugó mérkőzést, a legjobb román játékezők egyike, Emil Kroner vezeti.

Január 20-án Kopenhágában szerepelnek a német uszók. Nagy érdeklődéssel várják a hölgyversenyzők összecsapásánál Anny Kappel és Inge Sörensen küzdelmét.

Az olasz ökölvívószövetség Mussolini Brunó emlékére nagy értékű díjat írt ki ökölvívócsapatok részére. A díjért tizenegy csapat küzd majd két fordulóban.

December 14-én Bécsben német—magyar vívóverseny lesz. A viadalon a két ország férfi- és hölgyversenyzőinek rendelkezésre álló legjobbjai vesznek majd részt.

Jövő év februárjának első napján Berlinben nagy uszóversenyt rendeznek, amely alkalomból — a tervek szerint — sor kerül a régóta várt Plath—Borg—Tátos-találkozóra.

Nagyszabású Mikulás-napi jégbemutató lesz ma és holnap Budapesten

A BKE már évek óta minden Mikuskor nagyszabású jégünnepélyt rendez külföldi versenyzők részvételével. Ezek a versenyek az évek folyamán nagy hírnévre tettek szert a külföldi műkorcsolyázók körében is. A BKE az idén is megrendezi a versenyt, amelyet ma és holnap bonyolítanak le. A versenyen amatőr versenyek és hivatásos bemutatók szerepelnek. A külföldi versenyzők közül Musilek Márta, a legjobb német műkorcsolyázó hölgy és a német bajnok Faber Horst, valamint a közben hivatásossá lett, bájos Nierenberger vesz részt. Ugyancsak ott lesz Björnstaad Turid norvég bajnoknő. És alighanem megérkezett Budapestre a német Gillard, egy férfi

akrobata-korcsolyázó, valamint Cillard Kisasszony is. Ezeket, valamint még számos itt fel nem sorolt külföldi versenyzőt kivül, természetesen résztvesznek az összes számottevő magyar férfi- és hölgy-műkorcsolyázók is.

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvűt vagy nyelvre, vállalok. Levelezőlap érdeklődésére válnak. Timisoara III, Strada Rusu nr 2 sz.

A VÖRÖS POKOL

1000 regényes Tolstoj élményei a vörös paradicsomban

DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

írta **ANDREJ ANDREJOVICZ KRIMOV**

96 Találtam ott szépséges, himzett csecsemőkelengyét is, amelyről eddig nem is tudtam. Kiderült, hogy azt a feleségem saját maga készítette azokban az órákban, amikor egyedül volt odahaza.

— Ezt is betegem a bőröndbe, rubintocskám? — kérdeztem végtelen szeretettel.

— Nem lehet, — felelte, — ennek egyelőre itt kell maradni. Én már érdeklődtem és megtudtam, hogy az intézetben a kislányok csak állami fehérneműben lehetnek és saját kelengyéjüket csak akkor lehet rájuk adni, amikor négy hét után anyjukkal együtt hazakerülnek.

Egyszerre léptek hallottam kívülről.

Kinyitottam az ajtót.

Elsőnek Pjetikov doktor lépett be, nyomában egy ápolónő, végül hordágyal két betegszállító.

Ez utóbbiak az előszobában maradtak, az orvos az ápolónővel besietett a hálószobába.

— Üdvözlöm, leendő kismama, — köszöntötte Pjetikov feleségemet, akit már régebben ismert.

Az orvos megvizsgálta feleségemet, majd utasította az ápolónőt, hogy öltöztesse föl.

Néhány perc múltán feleségemet már rátették a hordágyra és óvatosan, vigyázva levitték a lépcsőn. Kezembe fogtam a fehérneműs koffert és az orvos meg az ápolónő társaságában követtem a betegvívőket.

A hordágyat Anna Grigorovnával betölték az autó belsejébe és ugyanott helyezkedett el az orvos és az ápolónő is. A két szolga felkapaszkodott a soffőr mellé.

Kérdőn ránéztem az orvosra:

— Én nem mehetek?

Mosolyogva rázta a fejét:

— Nem, tavaris. Látd, hogy minden hely foglalt. Meg aztán a szabályzat is tiltja, hogy a hivatalos személyzetten kívül más is utazzék a kórházi autón.

Megfogta az autó ajtajának belső kilincsét, hogy behúzza.

Eppen csak annyi időm volt, hogy felfoghattam a feleségem bucsupillantását.

Az ajtó becsapódott és az autó megindult. Nemsokára el is tűnt a szemem előtt.

Visszamentem a lakásba, amely Anna Grigorovna nélkül pusztának, elhagyottnak tűnt fel nekem.

Ujból lefeküdtem, de nem tudtam elaludni.

Felkeltem és asztalfiókom egyik rejtett zugából előkerestem a Bibliát. A Szenirást olvastam reggelig. Besiettem a közigazgatási épületbe, ahol előre megállapított program szerint aznap délelőtt az egyik osztályvezetővel együtt kellett fontos irodai munkát végeznem.

Közöltem vele, hogy örvedetes családi esemény előtt állok és kértém, halasszák el a kitűzött munka végzését, mert a szülészeti intézetbe akarok menni a feleségemhez.

— Arról szó sem lehet, — válaszolta ridegen, — a munka nem várhat. Szükségem van az adatokra, mert sürgős jelentést kell tennem a népbiztosnak, aki viszont hálaféltalanul referál Sztalinnak. Különben is, tavaris, magára ott semmi szükség. Az a gyerek maga nélkül is világra jő!

Nevetett.

Nekiláttunk a munkának. Szerencse, hogy a munka lekötötte minden figyelmemet, mert különben nem bírtam volna magammal az idegességigtől.

Ugy tizenegy óra tájban az osztályvezető néhány percere valami megbeszélésre átment egy másik irodába. Ezt az időt felhasználtam, arra, hogy telefonon felhívjam a szülészeti intézetet. Háromszor is megismételtem a hívást, de nem kaptam összeköttetést.

Aztán tovább folyt a munka.

Végül két óra tájban szabadultam.

Egyenesen az állami szülészeti intézetbe rohantam.

A portás azonban nem engedett be.

— Látogatási idő csak délután négy és hat óra között van, — mondotta és megnyugtatósomra hoztette, hogy délelőtt kivételesen sem bocsátanak be családtagot szülőknőkhöz.

Annnyit azonban megmondott, hogy Pjetikov doktor, aki reggel hétig volt szolgálatban, újból a helyén van és megengedte, hogy felhívjam telefonon.

— Halló, — kiáltotta vidáman a készülékbe az orvos, amikor bementem nevemet. — Icm érejk rá sokat tereferálni. Csak ennyit mondhatok: fiu és anyjával együtt jól érzi magát.

Megfeledeztem arról, hogy ebelem menjen és négyig az utcákon csatangoltam.

Eszembe jutott, hogy szerzek virágot és azzal kedveskedem a feleségemnek. Sehol nem találtam virágkereskedést. Pedig valamikor Moszkvában minden más nagyobb városban is lépten-nyomon voltak virágos boltok, amelyeknek kirakataiban az év minden szakában volt bőségesen róza, szegfű, orchidea, krizantém, ibolya és minden más színes és illatos virág a világ minden tájékáról. A szovjeteknek nincs szüksége virágra és azért bezáratta a virágkereskedéseket mind.

Szégynkezve és restelkedve kerültem négy órára vissza az intézet kapujába. Kissé megnyugodtam, amikor a kapu mellett tádogtátlát láttam, mely nagy betűkkel hirdette:

— Tilos a betegnek virágot vinni! Nem vagyunk burzsujok! A lábadozó beteg teljesen felépült, ha jó kommunista könyveket olvas. Lenin művei a portásnál is kaphatók.

A virágot, amelynek színe üdít és illata frissít a szovjeturalom alatt száműzték a kórházakból. Ehelyett kényszerítik a betegeket, hogy Leninnek és más kommunista szerzőknek munkáit olvassák. Furcsa módszere ez a könyvterjesztésnek.

Nehogy gyanut keltsek, ha könyv nélkül álltok be a feleségem betegszobájába, a portásnál kapható könyvek közül én is kiválogattam vagy kettőt. Lenint mellőztem azzal a kifogással, hogy az első kommunista apostol és diktátor valamennyi kitéte már régen a könyvtárban van. Ehelyett kiválogattam néhány felkapott kommunista író elbeszélését. Ugy gondoltam, hogy ezek legkevésbé érthetnek a betegnek.

Felrohantam az emeletre és nemsokára ott voltam feleségem ágya mellett. Szerettem volna letérdelni és ugy csókolni Anna Grigorovna kezét és mosolygó arcát. Mint ahogy azonban nem voltunk egyedül és találkozásunknak mások is voltak a tanu, nem volt szabad érzelgőnk. Ehelyett egyszerűen megszorítottam a feleségem kezét és mindössze annyit mondtam:

— Gratulálok, Olga Nikodémovna, ezt jól csináltad. No, hol van a kis új tavaris? Hadd lássam!

A feleségem ajka félregörbült és a szeme elhomályosult. Attól tartottam, hogy a következő pillanatban sirva fakad. Azért a szememmel intettem neki, hogy vegyen erőt magán. Az érzelmességgel és a szeretet megnyilvánítással várunk kell addig, amíg hazakerül és magunkban leszünk.

(Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Brătianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tózsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Piata Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Piata Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicija trafik (v. Galgoczy), Str. Brătianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mossé hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Nőitodrászt, perfekt vizondolálót, magas fizetéssel, állandó munkára sürgősen felvesszék. Salon Susana, Arad, Str. Baritiu 39. (4529)

Jól főző mindenest keresek azonnalra magas fizetéssel. Jelentkezés: Arad, I. Bulev. Carol 10. Ház mesternél. (4474)

Lapkihordó azonnalra felvétetik. Jelentkezni a Déli Hírlap kiadóhivatalában, Timisoara.

Rendes bejárónő azonnal felvétetik, főzni nem kell, Rosenblau, Arad, Str. Cogaľniceanu 48. (4480)

Mindenes szobaleány, vagy bejárónő felvétetik. Dr. Németh, Arad, Str. Eminescu 17. (4483)

Libamáját veszek nagy mennyiségben, 30 dkg. felül legmagasabb árban. Arad, Str. Costache Negri 5. Első bejárat, telefon 7095. (7095)

Lakás

Egy szobás, elő- és fürdőszobából álló (lehetőleg központi fűtéses) garzonlakást a Belvárosban, vagy a Gyárváros és Józsefváros Belváros felőli részében keresek. Cimeket „5555” jeligére a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (7004)

Elegáns, teljesen különbejáratu butorozott szobát fürdőszobával (lehetőleg központi fűtéssel) a Belvárosban, vagy a Gyárváros és Józsefváros Belváros felőli részében keresek. Cimeket „Forgalmista” jeligére a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (7003)

Fűszerkereskedősgéd, fiatal, állást keres, italméréshez is ért. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4482)

Több nyelvet beszélő urileány kezdő fizetéssel irodai állást keres. Cim: Arad, Rudolf Mosse, Str. Eminescu 8. (4475)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Varrógépet veszek és javítok, Shambura Arad, Calea Banatului 12 (4534)

Nagyobb térel

magyar könyvet

Kárusítunk. Erdéklődőknek részletes jegyzéket küldünk.

Editura Cartii

Timisoara II., Aleea Oc. Gora 54 sz.

Egy 5 HP. Kornik-motor fűrésszel, egy Centrifugal pumpa, 2½ zollos, egy aratógép 5 lábás uj ponyvával, egy kéveszedő és fűkaszaló (Kornik-gyártmány) egy lóhajtásos daráló, kádák, nagy- és kishordók eladó. Klug Anton, Lipova. Str. Lugoji 142. (3250)

Tengericsutka-töröt megvételre keresek. Gyártmány és ár megjelölésével. Lidolt Károly, Lipova. (3249)

Petróleumkályhát megvételre keresek. Dr. Radu, Timisoara III., Strada Doja 44/a. szám. (7001)

Megvételre keresetek 6-12 személyes ezüstéveszköz készlet, 2x3 keleti perzsa-szőnyeg és különböző vitrifitárgyak. Timisoara III. Str. Renaus 12, a portánál.

Valódi norvég si, alkalmi áron eladó. Vasile Iosif, Timisoara III., Str. Camelia 25. szám, az udvarban. (2903)

Jóállapotban levő férfi és női kocsibunda eladó. Timisoara II., Str. Petre Tezle 1. I. emelet. 6. (6801)

Ebédliők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Küttl 2. az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyeget, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3239)

Új ház, 3 szobás modern lakással. Uj-Freiderfon, közel a városhoz, azonnal eladó. Timisoara, telefon: 15-53. (3251)

Darálót, motorral, gazdasági célra megvételre keresek Aradon. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4472)

Csikóbunda, barna, közepetermetre 17.500 leiert, barna hócipő 1300 leiert szívességéből eladó. Timisoara, Piata Küttl 2, az udvarban. „Moble.” (4466/a)

Keresek megvételre evőeszközt. Ezüstöt vagy alpaccát. Cim: Timisoara III., Str. Romulus 32. Láng, cipész. (2812)

Hatszélyes komplett, jóállapotban levő evőeszköz eladó. Cim: Arad, Strada Numa Pompiliu 72/a. (4552)

Játékbabát, nagyot, megvételre keresek. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4478)

Zongora, bécsi gyártmány, fekete, keresztthuros, eladó. Timisoara II., Strada M. Joffre 16. Udvarban balra. (2907)

Gyermekmozi filmmel eladó. Timisoara II., Str. Dacilor I. I. emelet, ajtó 12. sz. (2906)

Révai-lexikon, különböző könyvek, matyóterítő és párna, rézsodronymatrac, női sötétkék télikabát eladó. Timisoara, Reg. Maria 5. Ajtó 6. sz. Telefon 24-16. (2911)

Merino-juhokat, fajtisztát, tenyésztésre alkalmasokat keresek, 50 darabot, sürgősen. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Aradmegvétel” jeligére Rudolf Mosse-hoz Arad, Str. Eminescu 8. (4555)

Angora-nyulat megvételre keresek. Cim Rudolf Mossenál, Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4476)

Angora-gyapjút

veszek állandóan a legmagasabb napi áron

Angar. Periam

Angora yapjufonóda

Nagy képes világtörténelem 12, Magyar Nemzet története 10, Osztrák-Magyar Monarchia története 15 képes diszkótesben eladó. Arad, Serban Voda-utca 7. Délelőtt. (4479)

Eladó 37-es fekete cipő arannyal, babaszerviz porcellánból, új és használt toll, olcsó fekete férfítűlkabát. Timisoara I. Str. 10 Mai 3. Menezes. (2908)

Kiváló zongora, elsőrendű kivitelű, 3 pedálos, rövid keresztthuros, fekete, eladó. Ott, Timisoara III., Str. Doja 44. sz. (2899)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliumtejkremet, lilium-tejszappant és liliumpudert, három színben. Kapható kizárólag a

Város gyógyszertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Brătianu

Vásároljon Zeiss Punctal-szemüveget, Reimer József optikai szaküzletében, Aradon, Str. Col. Pirici 3. (4487/a)

ELADÓ

1 darab 2.50x3.00 m. tölgyfa szövöszék szőnyegkészítésre, minden tartozékával együtt, 1 drb. 20 m. hosszú 13 mm. átmérőjű gumitömlő, 1 drb. rövid télikabát prémgallérral, 1 drb. 4 plus 1 csöves Nora-rádió, hálózati hangszóróval, 1 pár 38-as számú női egészcipő. Értekezni lehet Radnai-ut 109. szám, Arad.

Különféle

Háztulajdonosok figyelmébe. T. tagjaink átvehetik d. e. az újfajtájú házbérbnyugtákat. Háztulajdonosok Egyesülete. (2914)

Diákot vagy diákleányt vállalkoz teljes ellátásra. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4515)

Aszód Anna (volt Rotschild-szalón) most Timisoara I., Str. Caruso 2. szám. III. emelet. Legszébben készíti női és gyermekruhákat, kabátokat, speciális fiú- és leányka matrözruhákat. (2901)

Női ruhák és férfi fehérneműk

varrására kint dolgozó varrókat felveszek

Cim: Arad, Strada Paris 5 sz.

Elveszett folyó hó 4-én fél egy órákor a II. kerületi adóhivatal pénztára előtt a zsebnaptáram. Felkérem a megtalálót. Hogy a tárcát iratokkal együtt a Rudolf Mosse-irodába Arad, Str. Eminescu 8. adja le, míg a tárcában levő összeget megtarthatja. (4485)

Kedden utazunk Bucurestibe. Elintézzünk mindenféle megbízást. „Central” iroda, Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. szám. (2909)

Lapkihordó

azonnal felvétetik

Jelentkezni a Déli Hírlap kiadóhivatalában, Timisoara.

Igazolvány-íróképek

a FOTO STUD O'BAN

a leggyorsabban készül el

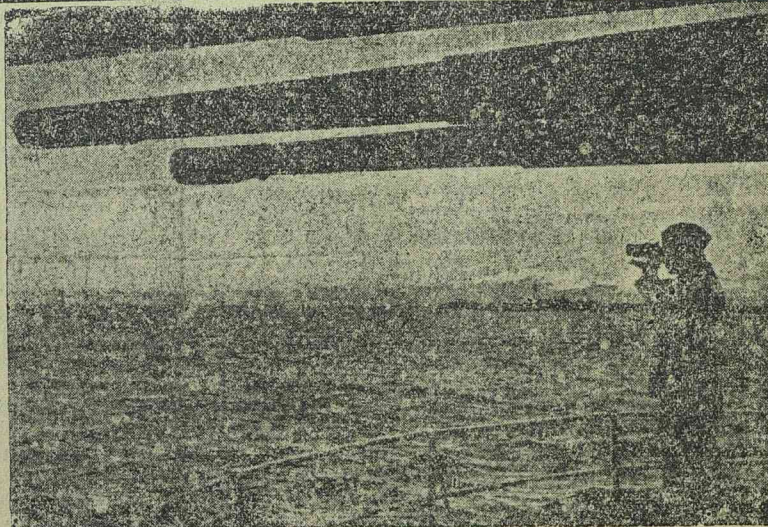
Timisoara I., Piata Libertatii 4

VESZÜNK

nagy mennyiségben

ólmot

Déli Hírlap Timisoara, Piata Brătianu 3

Egy német cirkáló eredményes út után visszatér támaszpontjára

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.